

מסורת הש"ס

[illegible]

פירוש הרא"ש

[illegible]

רעז"י

כל שכן דסבירא ליה ללא מעייל גופיה לספיקא דהיכא דנדר ויש צמירות ספק לא הוי נזיר ולדריה סבירא ליה דסתם נזירות להקל: **אימא סיפא**. דספק נזירות להקל: **המוציא מחבירו**. כהן דבעי לאפוקי מיניה עליו להציא ראייה שהן צבורות שלא הפילה נפל קודם לכן ואי תפס

להו' כהן על הצעלים להציא ראי' **ו**
 ללחו צבור הו': **ואסורים** בגיה
ועזרה. אע"פ דלח היה ודאי. אלמא
 ספק קדוש לחומרם ואסורין בגיה
 ועבודה והי' מניין לאוקמה כרבי
 אליעזר והאמר רבי אליעזר לא הקדש
 את הכי דספק קדשים לקולא: **אמאי**
קא מודמי. קדושת צבור הבאה
 מאליה לקדושת כוי דע"י אדם קדושת
 צבור באה מאליה להכי מחמיר בגיה
 ועבודה קדושת כוי דעל ידי אדם לא
 הוי קדושה מספק: **הא קשיא**. דקמני
 א"י ספא דהא דספק מוירא להקל:
ספא משקה. לכל טומאת משקין קרי
 ספק משקה דלית לה עיקר מן התורה
 לפי שלא מצינו טומאה למשקין בפירוש
 מן התורה והאי דכתיב וכל משקה
 אשר ישמה בכל כלי יעמא (ויקרא א)
 ההוא הכשר הו': **ליטמא טמא**.
 לקבל טומאה לעצמן ודאי טמאין:
אכל טמא אחרים טעורין. ואי ר"א
 היא הא דלאוקמה א' לר"א דספק מוירא
 כרבי אליעזר ומי סבירא ליה דליטמא
 טמא והתניא רבי אליעזר אומר אין
 טומאה למשקין כל עיקר מדע כו':
הניחא לשמואל. לא קשיא דרבי אליעזר
 אדר' אליעזר אלח ודאי לא מיתוקמא
 הך ברייתא דספק מוירא להקל כד"א:
ע"א אלא הא קשיא דרבי אליעזר הו'
קשיא אלא מן משקין (ליטמא א'). **וטומאה**
משקין עצמן כו': הא ניהא לשמואל

אבל טומאה עלמן יש בהן. יוחא ליה נמי לרבי אלעזר דאמר כדבירי דר"מ דספק משקין ליעמא טמא והבא בספק מירות אמאי מיקל משום דקצבר לאו מנזה היא לקבל מירות ואי כי יפליא דיעבד קאמר הלכך אית ליה ספק מירות להקל: **אלא לרבי דאמר דין ממש.** דאין טומאה למשקין כל עיקר אמאי קאמר רבי אלעזר הבא ספק משקין ליעמא טמא והבא כצבירא איה ספק מירות להקל: **אלא הא רבי יהודה.** צרייתא דספק מירות: **והא רבי שמעון.** מתניתין דקתיא סתם נדרים להחמיר: **ומלאו שנגנז או שאבד.** ואין (ו) יודע אם היה שם מזה כור אי לא: **אמר רבי יהודה לא מעייל איניש נפשיה לספיקא.** כגון הבא דכשנדר לא על דעתא דהכי נדר שאם נגנז הכרי דהוי ספק אם היה שם מזה כור שיהא מיר צבאות ספיקא: הא

אליעזר לא קשיא דאיכא למימר דרבי אליעזר מחמיר בספק אפילו דהוי קדושה הבאה בידי אדם היכי עדיפא טומאה דרבנן אע"פ שמיאם הא חזוין צהריא דבקדושה הבאה בידי אדם אע"פ שהיא מלאה כי לא מוקמינן הא דספק נזירות הכל כר"א קשיא דר"א אדריי אליי לא מקדיש אתו דהוי ספק דכיו עזרי וכו' לא קרו ליה אינשי מיהו ולא מקים אדעתיה דלבו מיר דעו שיצבור ולו שיהא צבאנו כר מלאה כיהו פריך מגופא דרישא דקתני סתם תרומה ציהודה אסורה אלמא סתם יהודה מתוך שהיו יותר רגילין בתרומת הלשכה לתרומת הגורן לא נדרי אבל דיוקא דסיפא קשיא דמדיהביי טעמא דבהמירא דבליי לפי שאין לא מצי מגלת. לפי שזכרין לגלגל על הארץ כרבנותיו וכו' מצי לאחויי לא מצי לאחויי בתנאי שאין חטאת האה נדבה לית עולה ושלמים וליטמי מגלגל על אחד משלשתן וא"ל האי מיילי דיעידע צבל לכתחלה אינו מגלגל

ואלו מותרין פרק שני נדרים

ר"ן

פ.

מב א מתי פ"א מהל' צבורים הלכה יט [ב] ופ"ג שם הלכה יט [ב] ופ"ד מהלכות צבורות הלכה ז [ופ"ה הל' ג] סגמ עשין ריא וסמין קמא וסי' קמד טו"ש"ע י"ד סי' שה סעיק' ג [כ כה] וסמין שטו סעיק' א [וכה שטו סעיק' א] וסי' שים וסי' שכא סעיק' י [יג טז]:

מזג ב מיי פ"א מהלכות
מעילה הלכה ח קמג
שם טו"ש"ע שם סי' שטו
סעיף א:
מד ג מיי פ"ד מהלכות
אבות הטומאה הלכ'
:א
מזח ד מיי פ"ב מהל'
מזירות הלכה ט:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ע"א חלל
וכו' ליטמא טמא טומאת:
(ב) ד"ה ומלכו וכו' ואין
ידוע אם היה:

תוספות

ור"ש אומר. למעיל נפשי (למפני וא"ת הרי מימי קדמנו והלא חולין בצורה היא שמהל אין כברי מלך שר ואין הכרז כל וי"ל שזרעו על תנאי אם יש זו מהל וזר הרינו וי"ל ואם לאו הרינו נזר נדבה אלאה לר"ש מעיל נפשיה פסיקא ומתקנתא דחסם גדרים להמריז ומתקנתא דר"ש וא"ת והלא לרבי שמעון לא הוי זר אלא הוה חור ומפסק ור"ל להתנות (לרצון) אם יש בו פסול חור אצל תנאי קמי' אפוקי בודאי קאמר גבי מלקות דומא דקמתי גבי ז' שמיז דר אדור דהסא אפוקי ור"ל קאמר וי"ל דבמתי' איכא נדר ודאי אלא שחור נדר צנזון נמשעת אסור והיה נדר הכה הכרז איז נדר ודאי שמהל אין כברי מהו חור [וא"ת] דאין חור מדה הא דרבי שמעון לגדר דמתי' דבמתי' צנזון ודאי וכה הכרז פסק וי"ל דה"ק רבי שמעון אסר אלאה צפילי נדר אסור משפט חור לחומה ל"ש נמתמין שהדר חור ודאי נדר שופסין חומר משמעות: מביא דאין בברי' אה בברי' אומר. ממהל [מירש] ונחלתי הוה זני למפני' דקמתי בצדקה קסם חסומה צידהה אסור נגלה שמיז דיוק וי"ל אסור חסומה צידהה הוה כמו ודאי כיון דאסמורי' כ"ל לרש"י' פשטא דרעמו לאפוקי וי"ל צנזל אפוקי נחוקס שכן מזכירי מ"מ ורוקיה וי"ל מזה פסוק וא"ת אסורי:

כל שכן גופיה לא מעייל לספיקא. הלכך דמתניתין דסתם מיירות להקל רבי אליעזר: אחד צכור אדם ואחד צכור בהמה. כגון שילדה זכר ונקבה ואין ידוע אי זה הוציא ראשון ראשון: וסני עלה אסורין בגיזה ובעבודה. ספא דמתניתין גופה דספק מיירות להקל

היא. והכי פריך בשלמא אי לא מוקמינן לה כר"א לא קשיא רישא אסיפא דרישא דספק נזירות להקל משום דגופו לא מעייל איניש לספיא וסיפא דספק בכורות כיון דממונה הוא אמרינן דמעילי איניש ממונה לספיא לא אלא לדידך דלא שני לך בין גופו לממונו קשיא: אמאי קמדימס קדושה הבאה מאליה לקדושה הבאה בידי אדם. משום דבקדושה הבאה בידי אדם הוא דאיכא למימר דהאי גברא לא גמר לעיולי נפשיה וממוניה לספיא אכל בקדושה הבאה בידי שמים ליכא למימר הכי דלטו צדיה הוא: ספק משקין. כגון ששושט טמא ידו לבין המשקין ואין ידוע אם נגע בהן: ליטמא טמא. כלומר לטומאת עמנן אוליין לחומרה אכל לא לטמא אחרים. איכא נוסחי דגרסי הכא דברי ר"מ הן היה ר"א אומר דבצריז ותוספתא וכן במסכת טהרות י"א ואברה מאן דלא גריס ליה דלמה ליה לאתווי י"א ממתניתא והא"י סיפא דמתניתין דספק נזירות להקל היא דקתניס ספק משקין ליטמא טמא לטמא אחרים טהור ואפשר דגרסינן ליה ועדיפא ליה לאקשווי ממתניתא משום דמפרשא בהדיא דר"א ס"ל דספק משקין ליטמא טמא: אין טומאת משקין על עני. מדאורייתא: עול איל קמא. חגב ששמו איל: דין. טהור וכשר לאכילה:

ועל משקה צי מטבחה דין. דכיון דטומאת משקין מדרבנן במשקה צי מטבחה לא גזרו שלא להרבות טומאה בעורה. וכיון דטומאת משקין מדרבנן היכי מחמירין בספקיהו: הא יניחא לשמואל דאמר דין מלומא אחרים אבל טומאה עצמן יש בה. יניחא דמשום דטומאת עצמן מדאורייתא אוליין בספקיהו לחומרא: אלא למאן דאמר דין ממש. דאפילו טומאה עצמן מדרבנן: מאי איכא למימר. הוה לן למיחל בספקיהו לקולא. וכי יניחא אסן חן אפילו לא מוקמינן לא דספק נזירות להקל כר"א היכי יניחא הא אכתי קשיא דרבי אליעזר דאדרי אליעזר דהא אמר בהדיא דטומאת משקין מדרבנן דקדמני אין טומאה למשקין כל עיקר ואפילו הכי אילן בספקיהו לחומרא דקדמני וכן היה רבי אליעזר אומר אומר דכדביו עלה דהדיא דספק משקין לטימא טמא יש לומר דהכי פריך בשלמא אי הך דספק נזירות להקל לא מיתוקמא כרבי דרבנן אלא כיון דאמרת דספק נזירות להקל רבי אליעזר היא נכי דרבנן מאליה מנזירות דאורייתא אע"פ שהיא צאה בידי אדם. וכן תמא פריך ר"א בספקיהו דקדמני לא הקדים את הכי וכיון שכן אפילו ר איכא למימר דהוה מזנין לדחויי דהיינו טעמא דרבי אליעזר דאמר דבמה זה נ"ל: והלך ומלאו שנגנז או שאבד רבי יהודה מסיר. משום טעמא דאין מכירין הא מירין אסורין. האי דמקשה מדיוקא דסיפא ולא קא לחומרא משום דאיכא לדחויי דרישא היינו טעמא משום דאשני רי לה תרומה סתם הלכך כי נדרי בתרומה ודאי בתרומת הלשכה ירין משמע הא מכירין זו וזו אסורין דספיקא לחומרא: (י) ואילו על ספקו רי דלמא לא הוה מזיר ומיית' ואלין בעורה. וכן יניחא לא דחטאת וזיר אי הרי אלו לחומתי לא אלו לא נדבה דהא קיימא לן (נזיר מה) דאם אלא א"כ הקריב חטאת ועולה ושלמתי הלכך לית ליה תקנתא לנזירות

מוסף רש"י

לעמל אחרים מדרבנן הוא ולא מדאורייתא, ולא דורש יעזר דכתיב גבי משקין בלשון יעזר, הלכּהּ היא ליה ספקא דרבנן (פסוקא ופסוקא ופסוקא). ר"א אומר איך טומאה למשקין כל בעיקר. וישראל לעומתם עממל, ויהי להם כל משקס לכל אשה ומוקד לה לענין סכס. חרד, ולכן כל מומלה מן הבורה כל בעיקר ופועלו לעומתם עממל. ויהי העידר ביה על אשה קבוצא. מין חגג שמו איל קמחא, דבין, שהוא טעור וכשר לאכלה, ועל משקין ביה מטבוחא. של פס המענטים ששעורה, ויהי הדס והימס אשך דבין. שזינן קנקלנין שומטת, וזאת טומאה משקין דרבנן ובעי להו מוסס פסוקי קדשים, ויהי כדורא חרדא שמו מרנ לעטריוטו (פסוקא). הביחא, דלמלתא לר"א שן לטן שומטת, ויהי גורא, ויהי אשך דבין דקדשין שן ויעזר דן מעמלה אחרים קמחא אכל טומאה שמו שן ביה, מית למרנ דהא שן טומאה משקין דקמחא ר"א לעמל אחרים קמחא, דהא שדמורו דקמחן שן ויעזר מרנ אשך לרבידן, ויעזר שן לעמל אחרים קמחא (פסוקא). אלא לרב דאמר דבין ממש, ויהי יוסק מן מוהר, ופועלו שומטת, ויעזר שן כדן ר"א שן שומטת עממל קמחא (פסוקא).